

„Přijde doba, kdy bude mít člověk k svým službám nadbytek síly (...) aby se sám vytvořil, v něco nového, vyššího“. Friedrich Nietzsche

Autor: Vítězslav Jinoch

Filmová novinka režiséra Paula McGuigana nesoucí název *Viktor Frankenstein* je dalším z mnoha ztvárnění dnes již klasického knižního hororu **Marry Shelleyové** pojmenovaného *Frankenstein* z počátku 19. století. **McGuiganův film**, v němž hlavní roli průbojného vědce Viktora Frankensteina ztvárnil James McAvoy, však s původní knižní předlohou koresponduje jen velmi málo. Film má se svým knižním vzorem společnou pouze hlavní postavu a základní motiv: stvoření života z neživé hmoty člověkem.

McAvoy se role mladého vědce Viktora Frankensteina zhošťuje přesvědčivě. Frankenstein v jeho podání oplývá zápal pro své bádání, inteligencí, odvahou a smyslem pro humor. Jeho temperament má však i stinnou stránku – úplně u něj absentuje klasická ctnost řeckých filosofů: cit pro správnou míru. Jeho vědecký entuziasmus a touha ho vedou až téměř k sebezničení, k vlastní skáze, když tváří v tvář svému ožvlénu výtvoru zjišťuje, že nestvořil oduševnělou bytost, ale jen oživlý biologický materiál postrádající jakékoliv emoce, vyjma agrese (což je zásadní odchylka od knihy, kde „výtvor“ doslova překypuje city). Experiment mladého vědce tak končí fiaskem při němž umírají lidé (včetně bohatého Frankensteinova mecenáše, který chce s pomocí jeho výtvoru ovládnout svět; až tam mladý vědec zajde!) a on sám je nucen své dílo srazit a zničit.

Film však i přes svou efektní kameru, svižnost, svěžest, dokonalé filmové triky a s charismaticky zahranou hlavní postavou není počinem, který by si divák nejspíše pustil znova. *Viktor Frankenstein* se nese na vlně oddechových snímků nemajících rozpracovanou zápletku, zato však zcela předvidatelný děj. Hlavním důvodem proč jej tedy zmiňovat je, že film divákovi názorně ukazuje odvěkou charakteristiku bílého člověka a spolu s tím i odvěký spor, jak jej ve svém díle názorně promyslel a ukázal Friedrich Nietzsche; spor mezi hyperborejskou mentalitou jež „*žízní po blesku a činech*“ a pouštními (semitskými) náboženstvími, které učí „*vidět v nejvyšších hodnotách duchovnosti hřích, klam, pokušení*“. Spor je ve filmu ztvárněn mezi nezdolným Frankensteinem a detektivem Scotland Yardu Roderickem Turpinem, katolíkem, který se ze všech sil, i za cenu porušení zákona, snaží mladého vědce v jeho badatelském počínání zastavit. Nenechme se proto zmást jménem

Frankenstein, jehož původ může leckteré vést k židovské societě: Viktor Frankenstein si v knižní předloze ani ve filmu nenese žádný zjevný židovský rys a ani film či kniha o tom nepodává jedinou zmínku; pravdou je však, že pro knihu byla zřejmě jednou z inspirací stará židovská pověst o **Golemovi**.

Postava Viktora Frankensteina je tak názornou případovou studií bělošského temperamentu (tzn. souhrn reagování, jednání a prožívání; tedy celková naladěnost osobnosti), který se po staletích částečného útlaku křesťanského *weltanschauungu*, znovu vrací sám k sobě, avšak stává se sám sebou posedlý. Bělošský temperament, Oswaldem Spenglerem charakterizovaný jako vikingský, je temperamentem dobývajícím svět. Tento temperament je z části charakteristický touhou po poznání, které se dříve realizovalo šamanismem, alchymií a v současnosti vědou. Bělošský temperament však není jen osvobozující silou, ale může být i silou sebezničující, jak nám ukazuje fiktivní příběh Viktora Frankensteina, stejně jako dějiny bělošského osvobodování se od teologických dogmat v době nadějně renesance, následně jdoucího slepou cestou novověkého osvícenství až k dekadentní moderně a současnému nihilismu. Ne nadarmo proto nese kniha od Marry Shelleyové podtitul *Nový Prometheus*. **Prométheus** po titánovi z řeckých bájí, který ukořistil bohům oheň a donesl ho člověku k užívání, sám však propadl tragickému osudu, když ho za trest bohové nechali připoutat ke skále. Prométheem a jeho tragickým údělem chtěla Marry Sheleyová své čtenáře varovat před tím, co může moderní technologický pokrok pro člověka znamenat, pokud mu nebudou vymezeny hranice.

Prométheus se také ve filmu jmenuje bytost, kterou se snaží Viktor Frankenstein stvořit a sám divákovi prozrazuje výběr tohoto jména: pokud Bůh existuje, tak je nedokonalý a člověka stvořil slabého, proto skrze své vědecké možnosti chce přinést světu vyšší a dokonalejší lidský život, protože jeho bohem je život sám. Viktor Frankenstein však propadá temné stránce prométheovského faktoru, který zotročuje a ničí vlastního tvůrce. Bělošský prométheismus je tak silou, která dokáže člověka povznést stejně jako snížit, jak charakterizuje Guillaume Faye: „*Sjednocuje se v něm titánská vůle k moci a (...) riziko. Není přitom dobrý ani zlý, ani svatý ani prokletý, prométhovský duch je vnitřní silou již je nutno stále krotit.*“ Bělošský temperament tak v sobě musí spojit složku racionální („usměrňující“) a iracionální („nutkání“), pokud chce být dějinně úspěšný. V současné bělošské společnosti z prométheovského převládá druhá složka, zvrhnuvší se v sebevražednou dekadenci.

Frankensteinův příběh se však nemusí zkoumat jen psychologickou optikou případové studie bělošského temperamentu. Příběh před nás také klade důležitou etickou otázku o neporušitelnosti a nezměnitelnosti lidského života. Tedy otázku eugeniky, biopolitiky, transhumanismu, eutanazie a práva na rodičovství. Tato etická otázka na nás dopadá o to více naléhavě v současném kontextu masivní imigrace a alogenního obyvatelstva na území Evropy. Bělošská populace vymírá v ruku v ruce s faktem, že její dosud nejvíce „rodící“ části jsou její nejnižší vrstvy, zatímco ty úspěšnější preferují „single“ před rodinou, což vede ještě více k oslabování jejího *germenu* (tzn. biologický kořen rasy a kultury, etnický vše ostatní podmiňující základ jejich bytí). Evropané se pomalu a jistě stávají menšinami ve svých domovech. Občanský rasový konflikt na území Evropy v tomto století se zdá být za současné situace jen stěží oddalitelný, čímž se evropský *germen* může ještě více oslabit. Tak jako

běloši přišli v dějinách o své velké civilizace v západní a střední části Asie, tak mohou přijít i o Evropu. Mají však ve svých rukách, mimo návratu ke svým duchovním hodnotám, zbraň jménem věda, jež se může stát tajným trumfem pokud opustí **hedonistické** („technickovědecký spektakl zábavy“) a egalitářské **milieu** („záchrana každého života za každou cenu“) a dá se do služeb bílé rasy a jejího přežití.

Evropané se musí zbavit křesťanské morálky soucitu a zní sekularizovaného **egalitářského** pohledu na svět a uvědomit si, že po letech zdánlivého míru opět vstupují do titánského věku „řevu, krve a bolesti“, který si bude žádat nové strategie. Krize jíž čelí, a které jsou z velké části i sami tvůrci, pro ně však může být nakonec spásnou. Může být krizí jež naplno otevře dveře moderním biotechnologiím: Evropané mohou vzít evoluci do vlastních rukou a utvořit se lepšími a silnějšími. Bílý člověk se tak může slovy Guillauma Fayeho stát *„nejen tvůrcem tím, že na sobě pracuje a tvoří, on je také zařazen do toku vznikání jako objekt žití.“* To o čem přemýšleli už řečtí filosofové včetně Platóna a do evropské filosofie na konci 19. století vnesl Friedrich Nietzsche slovy, že *„přijde doba, kdy bude mít člověk k svým službám nadbytek síly (...) aby se sám vytvořil, v něco nového, vyššího“* a v poslední době skandálně navrhoval Peter Sloterdijk, tedy eugenika (tzn. cílené zlepšování vrozených genetických kvalit společnosti) stvořivší „nadčlověka“, se může stát v apokalyptické a postapokalyptické perspektivě Evropy, zmítané všeobecným chaosem, **étosem** nové bělošské společnosti. Může být cestou ke zkvalitnění bělošské populace, která ob stojí v budoucím dějinném souboji.

Psáno pro *Délský potápěč*.